

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

48. An edictum de alienatione Jud. muti caus. facta vigeat in Exemptis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

licet certe tunc recusari possit, nam idoneus debet esse non tantum ex facultatibus, sed etiam ex conveniendi facilitate. *lex. l. 2. in pr. ubi glo. ff. qui satisfacere cogant. Barb. l. qui satisfacere nu. 2. ff. de fidejussorib. lason. l. 1. n. 5. ff. si quis autem iudicio sitis fol. 101. Spec. in de satisfactionibus §. dicto nu. 5. ubi loquitur in scholari qui privilegiatus est, qualis non potest ceteri exemptus, qui conveniri aliter non potest, quam coram proprio suo iudice. Bertachinus tract. de Episcopo lib. 1. par. 1. quest. 17. nu. 29. fol. 160. vol. tract. 2. late Francisc. Marcus Delphin. decis. 1055. part. 1. Barb. l. 1. num. 2. ff. si quis in jus vocatus non erit, sicut e contra fidejussor exempti conveniri debet coram ordinario iudice, non obstante privilegio exempti live debitoris principalis. Spec. de compet. iudicis adu §. 1. vers. sed pone Clericus, Guido quest. 562. num. 6. Anfrerius de potestate seculari super Eccles. pers. Reg. 4. num. 26. vol. tract. 14. Minsing lib. 2. obser. 5. Bover. sing. cautio. nu. 6. qua cautela autem exemptione principalis gaudere possit, vide infra l. 2. quest. 37. num. 18.*

Utrum vero clerici fidejubere possint & quando, est extra hoc institutum, de quo late DD. cap. 1. & seqq. de fidejussor. Angel. & Eumus in summa verb. fidejussor. Barb. l. 1. ff. si quis in jus vocatus non erit. Francisc. cap. 1. nu. 5. de injuriis.

Similiter quid juris sit, si quis recipiat exemptum in fidejussorem; an ex post facto variare possit, vide distinctionem DD. Inter ignorantiam juris & facti, atque scientiam, Barb. late in l. qui satisfacere n. 6. & seqq. ff. de fidejussorib. fol. 109. col. 4.

Postremo notandum est, si exempti admitti sint in fidejussorem; non erit necessaria illorum excussio in quod fufius apud Vincentium Carocium notatum est tract. de Excussione bonorum par. 2. quest. 39. & seqq. id quod etiam sequenti quaestione obiter attingemus.

QUAESTIO XLVIII.

An edictum de alienatione iudicii mutandi causa facta vendicat sibi locum in exemptis?

SUMMARIUM.

1. Conclusio affirmativa.	5. Excussio exemptorum non est necessaria.
2. Exempti censentur alterius jurisdictionis.	6. Quid in clerico insignis conditionis.
3. Clericus dicitur potentior ratione fori.	7. Quid in personis aliter privilegiatis.
4. Exempti dicuntur exempti & praelati.	7. Res religiosa facta exemplo non fit de foro exempti.
- Utiqve

Utique. Nam subiiciens alteri hominem alterius provincie & jurisdictionis, si id dolo malo mutandique iudicii causa faciat, inedit in hoc edictum, l. 3. in pr. ff. de alienat. iud. mutandi cum factis Barth. l. item §. fin. ff. eodem DD. C. & in Decreta l. sod. et. Diximus autem saepe exemptos ceteri alterius provincie, territorii sive Diocesis, quast. 45. num. 5. A simili idem placuit nonnullis in alienatione facta in Clericum, quia Clericus potentior habetur ratione sui fori, Specular. de cessione action. §. 1. n. 3. vers. ex proximè dictis. Barth. l. 1. in fine de alienat. iud. mut. caus. facta, Bald. l. stipendia nu. 3. C. de procurat. Licet Innocentio aliter visum sit, cap. ex parte ubi Abb. nu. 2. de alienat. iud. mutandi caus. fact. vide Carocium distinguentem, tract. de excussionibus part. 2. quast. 39. nu. 4. puta in simplici Clerico, secus verò, si prædices sit, aut jurisdictione vel dignitate decoratus. Duennas Reg. 188. n. 4. Gomez ad Reg. Cancellar. de surrogandis quast. 7. Clar. tract. de Emphyteusi qu. 22. in fine Casar. Contaradus ad l. unam l. 1. nu. 99. C. si de moment. possess.

Confirmatur nostra conclusio, quia Exempti dicuntur eximii, ac præcipua quadam nota digna. cap. per tuas ubi glo. de maior. & obed. dixi supra lib. 1. quast. 1. nu. 2. qui proinde, cum sint potentiores, excusati non solent, Apost. ad Abb. cap. 2. de fide iussorib. quod ipsum in alienatione facta in Clericum, insigni aliqua conditione decoratum, testatur Vincentius Carocius, d. tract. de excussione bonorum par. 2. quast. 39. n. 5. Idem responsum est in scholare, minore muliere, cum enim ejusmodi personæ sint plurimum privilegiata, tam ex jure scripto, quam statutis Civitatum, ita, ut cum eis non sine magna difficultate litigari possit, non erit necessaria eorum excussio. Marsilius de fide iussoribus n. 302. in fine, Carocius d. par. 2. quast. 40. per tot. eadem de Civitate observantur, habetur enim instar personarum potentiorum, quia difficulter est conveniend. Anno cons. 205. Covarr. d. limit. 1. 102. Anchar. cons. ult. col. 3. vers. Præterea.

Incidenter inquirendum, quid si res litigiosa bona fide in Exemptum transferatur, an causa ad illius iudicem remittetur? minimè: quia de re videti poterit Papon. in Arrestis lib. 12. tit. 2. de vice de litige & choses litigieuses, Arrestz. vide infra lib. 2. qu. 16.

QUESTIO XLIX.

An valeat Exemptio surreptitè obtenta?

SUMMARIUM.

- 1. Distinguedum inter rescripta gratia & iustitia.
- 2. Exemptio ipso jure nulla per surreptionem parantur.
- 3. Omnia sunt exprimenda principi.
- 4. Litteræ beneficiales privilegiorum equi-

In